

PATVIRTINTA
Valstybinio mokslinių tyrimų
instituto Gamtos tyrimų centro
Mokslo tarybos 2023 m. gruodžio
18 d. posėdžio protokolu
Nr. GTC-MT-3/31

**VALSTYBINIO MOKSLINIŲ TYRIMŲ INSTITUTO GAMTOS TYRIMŲ
CENTRO PRIĖMIMO Į MOKSLO DARBUOTOJŲ PAREIGAS,
MOKSLO DARBUOTOJŲ VERTINIMO IR
ATESTACIJŲ ORGANIZAVIMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROJI DALIS**

1. Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro (toliau – Centras) priėmimo į mokslo darbuotojų pareigas, mokslo darbuotojų vertinimo ir atestacijų organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato priėmimo į mokslo darbuotojų pareigas, mokslo darbuotojų vertinimo ir atestacijų organizavimo tvarką Centre. Aprašas parengtas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2023 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. V-352, patvirtintu Mokslo ir studijų institucijų tyrėjų karjeros pakopų privalomų kompetencijų aprašu, Centro įstatais.

2. Centre, kurio pagrindinė veikla yra moksliniai tyrimai ir eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra, asmenims, dirbantiems mokslinį darbą, numatytos šios pareigos: vyriausiasis mokslo darbuotojas, vyresnysis mokslo darbuotojas, mokslo darbuotojas, mokslininkas stažuotojas, jaunesnysis mokslo darbuotojas. Mokslo darbuotojų pareigybių kvalifikacinius reikalavimus ir privalomas tyrėjų kompetencijas reglamentuoja Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro mokslo darbuotojų pareigybių kvalifikacinių reikalavimų aprašas.

3. Į vyriausiųjų, vyresniųjų ir mokslo darbuotojų pareigas (išskyrus kviestinius mokslo darbuotojus) asmenys priimami dirbti ne mažiau kaip 0,25 darbo laiko normos viešojo konkurso būdu. Laimėjusio konkursą ir užėmusio mokslo darbuotojo pareigas Centre darbuotojo kadencijos trukmė – penkeri metai.

4. Į mokslininko stažuotojo pareigas asmenys priimami viešojo konkurso būdu. Ši nuostata netaikoma, priimant mokslininkus stažuotojus į projektus, kurių sąlygose nustatyti konkretūs reikalavimai. Mokslininkai stažuotojai įdarbinami pagal terminuotą darbo sutartį iki stažuotės, kuri trunka nuo vienerių iki trejų metų, pabaigos. Kandidatai, pretenduojantys į šias pareigas, turi atitikti ne žemesnius kaip Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 66 straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus.

5. Konkursus į mokslo darbuotojų pareigas skelbia Centro direktorius savo iniciatyva arba padalinio vadovo siūlymu. Kandidatus vertina Centro Mokslo tarybos sudaryta Mokslo darbuotojų priėmimo, vertinimo ir atestacijų komisija (toliau – Komisija). Komisija savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos mokslo tarybos patvirtintu Mokslo ir studijų institucijų tyrėjų karjeros pakopų privalomų kompetencijų aprašu, Valstybinio mokslinių

tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro mokslo darbuotojų pareigybių kvalifikacinių reikalavimų aprašu, Centro Mokslo tarybos patvirtintu Mokslo darbuotojų priėmimo, vertinimo ir atestacijų komisijos darbo reglamentu bei šiuo Aprašu.

6. Komisija sudaroma, vadovaujantis Europos Komisijos rekomendacijomis dėl Europos mokslininkų chartijos ir dėl Mokslininkų priėmimo į darbą elgesio kodekso, taip pat šiais reikalavimais:

6.1. Centro Mokslo taryba sudaro Komisiją iš devynių asmenų;

6.1.1. kiekvienai Centro vystomai mokslo krypciai (biologija, botanika, ekologija ir aplinkotyra, fizinė geografija, geologija, zoologija) atstovauja po vieną mokslininką, kuris atitinka ne žemesnes kaip pripažinto tyrėjo kompetencijas;

6.1.2. trys Komisijos nariai yra kitų institucijų mokslininkai, atitinkantys ne žemesnes kaip pripažinto tyrėjo kompetencijas;

6.2. rengiant konkursą vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigoms eiti, darbui Komisijoje dešimtuoju nariu kviečiamas vienas užsienio ekspertas, atitinkantis ne žemesnes kaip pripažinto tyrėjo kompetencijas;

6.3. Komisijos pirmininką išsirenka Komisijos nariai. Pirmininko kandidatūra teikiama tvirtinti Centro Mokslo tarybai;

6.4. Komisijos sprendimai priimami Komisijos darbo reglamento nustatyta tvarka.

II SKYRIUS KONKURSO ORGANIZAVIMAS

7. Viešasis konkursas mokslo darbuotojų pareigoms eiti skelbiamas ne vėliau kaip šeši mėnesiai iki numatomos darbo pradžios. Pranešimas apie konkursą pareigoms eiti skelbiamas Centro ir Lietuvos mokslo tarybos interneto svetainėse, ir, jeigu tikslinga, tarptautinėse visuomenės informavimo priemonėse.

8. Paskelbtas konkursas dėl objektyvių, iš anksto nenumatytų aplinkybių, argumentuotu padalinio vadovo teikimu ir direktoriaus sprendimu, konkursų viešinimo etape gali būti atšauktas, tačiau ne vėliau kaip iki skelbimo galiojimo termino paskutinės dienos pabaigos. Jeigu iki konkurso atšaukimo buvo asmenų, pateikusių dokumentus, jie apie konkurso atšaukimą informuojami ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo direktoriaus sprendimo dienos.

9. Skelbime nurodomas įstaigos pavadinimas ir adresas, pareigybės, kuriai skelbiamas konkursas, pavadinimas, būtinas išsilavinimas, reikalavimai, glaustai aprašytas būsimąjo darbo pobūdis, konkursui būtinų pateikti dokumentų sąrašas, tarp kurių – reikalavimas pretendentai pateikti savo veiklos planą penkerių metų laikotarpiui, dokumentų teikimo būdas, kontaktinio asmens duomenys. Skelbime nurodomas terminas dokumentams pateikti – vienas mėnuo.

10. Asmenys, pretenduojantys dalyvauti konkurse, turi pateikti šiuos dokumentus:

10.1. prašymą dalyvauti konkurse, kuriame nurodoma, į kokias pareigas jis pretenduoja;

10.2. asmens tapatybę įrodančio dokumento kopiją;

10.3. gyvenimo aprašymą;

10.4. išsilavinimą ir profesinę kvalifikaciją įrodančių dokumentų kopijas;

10.5. konkurso dalyvio anketą;

10.6. mokslinių ir mokslo sklaidos publikacijų sąrašą;

10.7. veiklos planą penkerių metų laikotarpiui.

10.8. Komisijai reikalaujant, papildomai gali būti pateikti ir kiti mokslinę veiklą įrodantys dokumentai.

11. Pretendentai į vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigas dokumentus pildo lietuvių ir anglų kalbomis.

12. Dokumentus pretendentai pateikia asmeniškai, paštu arba elektroniniu paštu skelbime nurodytam asmeniui, kuris patikrina, ar pateikti visi reikalingi dokumentai. Pateikti dokumentai registruojami Gautų dokumentų registracijos žurnale.

13. Komisija, gavusi pretendentų dokumentus, nusprendžia dėl pretendentų atrankos būdų, kurie padėtų geriau įvertinti pretendentą (pvz., viešas pranešimas, mokslinė diskusija ir pan.). Jeigu Komisija nusprendžia pretendentų viešų atrankos būdų netaikyti, ji iš karto atlieka pretendentų pateiktų dokumentų vertinimą. Komisija į atrankos ir (ar) dokumentų vertinimo procedūrą gali pasitelkti kviestinius ekspertus.

14. Pretendentas į vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigybę pirmajai kadencijai iki konkurso turi perskaityti viešą pranešimą seminare, kuriame pristato vykdomą ir (ar) numatomą vykdyti mokslinę veiklą, penkerių metų veiklos planą. Pretendentas turi pristatyti savo mokslinių tyrimų rezultatus ir pateikti mokslo srities, kurioje jis dirbs, perspektyvos vertinimą. Seminaro laiką ir vietą pretendentas suderina su Komisijos sekretoriumi ne vėliau kaip savaitė iki seminaro. Seminare privalo dalyvauti ne mažiau kaip pusė Komisijos narių. Apie seminarą skelbiama Centro skelbimų lentose ir tinklapyje ne vėliau kaip likus vienai savaitei iki seminaro.

15. Komisija, vertindama pretendentų tinkamumą užimti pareigas, nustato jų atitikimą privalomų tyrėjų karjeros pakopų kompetencijoms, atitinkamiems pareigybių kvalifikaciniams reikalavimams, įvertina jų teorinį ir praktinį pasirengimą, darbo patirtį. Tinkamiausią eiti atitinkamas mokslo darbuotojo pareigas pretendentą Komisija renka balsavimo būdu.

16. Komisija, priėmusi sprendimą dėl pretendento atitikimo pareigoms, per tris darbo dienas supažindina pretendentą ir teikia sprendimą Centro direktoriui.

17. Nesutinkantis su konkurso rezultatais pretendentas ne vėliau kaip per septynias darbo dienas po supažindinimo gali pateikti apeliaciją Centro Mokslo tarybos vardu. Mokslo taryba, išnagrinėjusi apeliaciją, ne vėliau kaip per septynias darbo dienas nuo apeliacijos gavimo dienos, gali priimti vieną iš šių sprendimų: apeliaciją atmesti; apeliaciją tenkinti, pripažįstant konkurso rezultatus negaliojančius.

18. Su asmeniu, laimėjusiu konkursą mokslo darbuotojo pareigoms eiti, sudaroma terminuota darbo sutartis penkerių metų laikotarpiui. Tam pačiam laikotarpiui direktorius patvirtina su Centro veiklos planais ir prioritetais suderintą darbuotojo veiklos planą, kuriam būtinas padalinio, į kurį priimamas dirbti pretendentas, vadovo pritarimas. Darbo sutartis sudaroma ne vėliau kaip per penkiolika darbo dienų po apeliacijos pateikimo termino pabaigos (nesant pateiktų apeliacijų) arba po sprendimo dėl pateiktos apeliacijos priėmimo.

19. Mokslo darbuotojui, dirbančiam pagal neterminuotą darbo sutartį, laimėjus konkursą eiti kitas mokslo darbuotojo pareigas Centre, jo darbo santykiai jam einant naujas pareigas tęsiami pagal neterminuotą darbo sutartį.

III SKYRIUS VEIKLOS VERTINIMAS

20. Likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki terminuotos darbo sutarties pabaigos, vykdomas mokslo darbuotojo penkerių metų veiklos vertinimas. Vertinimas turi apimti veiklos plano vykdymo įvertinimą ir mokslo darbuotojo veiklos per kadenciją rezultatų įvertinimą, kuriems reikalavimai turi būti ne žemesni kaip užimamos pareigybės atestacijos reikalavimai.

21. Jeigu likus trims mėnesiams iki terminuotos darbo sutarties pabaigos asmuo yra laikinai nedarbingas arba išėjęs nėštumo ir gimdymo, vaiko priežiūros ar tėvystės atostogų, jo veiklos vertinimas vykdomas pasibaigus laikinajam nedarbingumui ar grįžus iš nurodytų atostogų. Laikotarpis, kuriuo asmeniui Centras buvo suteikęs nėštumo ir gimdymo, vaiko priežiūros ar tėvystės atostogas, į penkerių metų laikotarpį neįtraukiamas.

22. Jeigu mokslo darbuotojo veikla įvertinama neigiamai, jis atleidžiamas. Darbuotojas, kurio veikla įvertinama neigiamai, apie atleidimą iš darbo įspėjamas ne vėliau kaip prieš dešimt darbo dienų. Atleidžiamam darbuotojui išmokama vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išmoka. Jeigu darbuotojo veikla įvertinama teigiamai, su šiuo mokslo darbuotoju tęsiami darbo santykiai, sudarius neterminuotą darbo sutartį toms pačioms pareigoms eiti.

IV SKYRIUS ATESTACIJOS ORGANIZAVIMAS

23. Neterminuotos darbo sutarties laikotarpiu mokslo darbuotojo pareigas einantis asmuo atestuojamas kas penkeri metai. Atestacijos reikalavimai reglamentuojami Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro mokslo darbuotojų pareigybių kvalifikacinių reikalavimų apraše. Laikotarpis, kuriuo asmeniui Centras buvo suteikęs nėštumo ir gimdymo, vaiko priežiūros ar tėvystės atostogas, taip pat ligos laikotarpis, trunkantis ilgiau kaip tris mėnesius, į atestacijos laikotarpį neįtraukiamas.

24. Atestacijos reikalavimai taikomi proporcingai per kadencijos laikotarpį užimamai etato daliai. Jeigu tyrėjo etato dalis einant pareigas, už kurias vykdoma atestacija, buvo sumažinta dėl papildomo darbo projektuose, atestaciniai reikalavimai mokslinės veiklos rodikliams nėra mažinami.

25. Mokslo darbuotojų atestacija skelbiama Centro direktoriaus įsakymu. Atestacijos posėdis vyksta ne anksčiau kaip prieš tris mėnesius ir ne vėliau kaip prieš mėnesį iki mokslo darbuotojo kadencijos (penkerių metų laikotarpio) pabaigos. Mokslo darbuotojų atestacija skelbiama Centro direktoriaus įsakymu.

26. Centro direktorius, savo iniciatyva arba atsižvelgdamas į laboratorijos vadovo argumentuotą teikimą, gali paskelbti neeilinę mokslo darbuotojo atestaciją. Centro Mokslo taryba tvirtina arba argumentuotai atmeta direktoriaus sprendimą, o jei nuo paskutinės atestacijos arba konkurso praėjo treji metai ir daugiau, Mokslo tarybos pritarimas nebūtinas. Mokslo darbuotojas negali būti atestuojamas dažniau nei vieną kartą per metus. Darbuotojas apie neeilinę atestaciją informuojamas ne vėliau kaip prieš du mėnesius iki jos. Vykdamas neeilinę atestaciją, vertinami mokslo darbuotojo pastarųjų penkerių metų veiklos rezultatai.

27. Atestuojami asmenys Komisijai turi pateikti šiuos dokumentus:

27.1. prašymą Centro direktoriaus vardu;
27.2. užpildytą atestacinę kortelę ir planuojamos penkerių ateinančių metų veiklos aprašą;
27.3. Komisijai reikalaujant, papildomai gali būti pateikti ir kiti mokslinę veiklą įrodantys dokumentai.

28. Komisija atestuojamą asmenį gali kviestis į posėdį, informavusi asmenį ne vėliau kaip prieš vieną savaitę iki posėdžio.

29. Komisija įvertina atestuojamojo asmens atitikimą užimamoms pareigoms ir, priėmusi sprendimą bei su juo per tris darbo dienas supažindinusi darbuotoją, teikia Centro direktoriui.

30. Darbuotojas, nesutinkantis su Komisijos sprendimu, gali jį per septynias darbo dienas po supažindinimo apskųsti Mokslo tarybai, kuri per septynias darbo dienas nuo apeliacijos gavimo dienos gali priimti vieną iš šių sprendimų: apeliaciją atmesti; apeliaciją tenkinti, pripažįstant atestacijos rezultatus negaliojančius.

31. Neatestuotas darbuotojas atleidžiamas iš darbo. Atleidžiamam darbuotojui taikomos garantijos, nustatytos Lietuvos Respublikos darbo kodekso 57 straipsnio 7, 8, 9 dalyse.

V SKYRIUS

PRIĖMIMO Į DARBĄ BE KONKURSO ORGANIZAVIMAS

32. Centro direktoriaus sprendimu asmenys į mokslo darbuotojų pareigas gali būti priimami be konkurso pagal terminuotą darbo sutartį. Šie asmenys turi atitikti Centro nustatytus kvalifikacinius reikalavimus. Be konkurso asmenys, išskyrus asmenis, dalyvaujančius moksliniuose projektuose, priimami į mokslo darbuotojų pareigas ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui, sudarant terminuotą darbo sutartį. Šią sutartį galima pratęsti dar vienam ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui. Pakartotinai be konkurso į mokslo darbuotojų pareigas šie asmenys gali būti priimami ne anksčiau kaip praėjus dvejiems metams po terminuotos darbo sutarties pabaigos. Asmenys, kurių veikla Centre šio Aprašo 22 punkto aprašytu atveju buvo įvertinta neigiamai, ir neatestuoti asmenys be konkurso gali būti priimami tik į žemesnes pareigas.

33. Asmenys, dalyvaujantys moksliniuose projektuose, priimami į mokslo darbuotojų pareigas ne ilgesniam kaip projekto vykdymo laikotarpiui, sudarant terminuotą projektinio darbo sutartį, o jau dirbantiems Centre – susitarimą dėl papildomų funkcijų vykdymo. Šie asmenys turi atitikti Centro nustatytus kvalifikacinius reikalavimus.

34. Su asmenimis, priimamais į jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigas, padalinio vadovo teikimu ir direktoriaus sprendimu sudaromos terminuotos darbo sutartys, trunkančios ne ilgiau kaip iki jų doktorantūros studijų pabaigos. Šias sutartis galima pratęsti ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui. Kandidatai į šias pareigas turi atitikti ne žemesnius kaip Centro mokslo darbuotojų pareigybių kvalifikacinių reikalavimų apraše nustatytus reikalavimus. Reikalavimas studijuoti doktorantūroje netaikomas darbuotojams, priimamiems dirbti projekte.

35. Centras, siekdamas užtikrinti vykdomos mokslinės veiklos kokybę, gali ne ilgesniam kaip dvejų metų laikotarpiui kviesti kitų mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojus, atitinkančius pirmaujančiojo ar pripažinto tyrėjo karjeros pakopos reikalavimus. Šiems darbuotojams suteikiamas kviestinio mokslo darbuotojo statusas. Su tokiais darbuotojais gali būti sudaromos terminuotos darbo sutartys. Kviestiniams mokslo darbuotojams skyrimo į pareigas tvarka, nustatyta šiame Apraše, netaikoma.

36. Centro Mokslo tarybos sprendimu Centre dirbusiam mokslininkui, laikinai (ne ilgiau kaip iki kadencijos pabaigos) dirbančiam kitoje mokslo institucijoje, bet palaikančiam mokslinius ryšius su Centru, gali būti suteiktas asocijuotojo mokslininko statusas. Asocijuotasis mokslininkas, jeigu tam pritaria Centro Mokslo taryba, gali grįžti į ankstesnes pareigas ir jas eiti iki kadencijos pabaigos. Į kadencijos laikotarpį įskaitomas ir darbo kitoje mokslo institucijoje etapas.

37. Centras gali nustatyti neterminuotos darbo sutarties pabaigą su mokslo darbuotojais, sulaukusiais pensinio amžiaus. Tokiu atveju neterminuota darbo sutartis turi pasibaigti ne anksčiau kaip Centro nustatytą paskutinę studijų (mokslo) metų, kuriais mokslo darbuotojas ar dėstytojas sulaukia pensinio amžiaus, pabaigos dieną. Nutraukus neterminuotą darbo sutartį, su pensinio amžiaus sulaukusių mokslo darbuotojų gali būti tęsiami darbo santykiai pagal terminuotą darbo sutartį toms pačioms pareigoms eiti ne ilgesnį kaip trejų metų laikotarpį. Tokiai terminuotai darbo sutarčiai turi pritarti Centro Mokslo taryba, įvertinusi, kad šio darbuotojo darbas yra reikalingas, siekiant užtikrinti Centre vykdomų mokslinių tyrimų tęstinumą. Tokia sutartis Centro Mokslo tarybos pritarimu vieną kartą gali būti sudaroma pakartotinai. Sudarius pakartotinę terminuotą darbo sutartį, asmenys yra atestuojami šio Aprašo ketvirtame skyriuje nustatyta tvarka, atestacijos laikotarpį skaičiuojant nuo paskutinės atestacijos, atliktos dirbant pagal neterminuotą darbo sutartį Centre, dienos.

38. Aprašo 32, 33, 34 ir 35 punktuose į išvardytas pareigybes priimamų pretendentų atitikimą pareigoms vertina Mokslo darbuotojų priėmimo, vertinimo ir atestacijų komisija.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Komisijos darbo organizavimą reglamentuoja Centro Mokslo tarybos patvirtintas Mokslo darbuotojų priėmimo, vertinimo ir atestacijų darbo reglamentas.

40. Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro priėmimo į mokslo darbuotojų pareigas, mokslo darbuotojų vertinimo ir atestacijų organizavimo tvarkos aprašas įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.